

“Abivajadusega lapse tugiisiku koolitus koos juhendatud praktikaga” õppekava

Täienduskoolitussu tuse nimetus	MTÜ Kukeräädsik Koolitused
Õppekava nimetus	Abivajadusega lapse tugiisiku koolitus koos juhendatud praktikaga
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine
Õppekava kinnitatud	Kinnitatud 23.10.2023 MTÜ Kukeräädsik Koolitused juhatuse liige Ene Paadimeister, juhatuse liige Irina Kalso
Õppekava koostamise alus	Kutsestandard Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4 kohustuslikud kompetentsid ja spetsialiseerumine: B.2.8 Töö abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapsega Esmaabi osas vastab koolituse maht sotsiaalhoolekande seaduses § 45 lõike 2 punktis 3 sätestatud nõudele (isik peab lapsehoidjana tegutsemiseks olema läbinud vähemalt 16-tunnise esmaabikoolituse viimase 36 kuu jooksul).
Viide kutsestandardile ja kutsetasemele:	Kutsestandard Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4

Õppe kogumaht, Sealhulgas auditoorse, praktilise ja iseseisva töö osakaal:	Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	318
	1. Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	258
	sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolitusel määratud muus vormis) 150h. sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas: ette antud esmaabi andmise olukordade iseseisev praktiline lahendamine, situatsioonülesannete lahendamine, juhendmaterjali koostamine) 28h sh juhendatud praktika: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine lasteaia või lastehoiu töökeskkonnas) 80h	
	2. Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	60
Sihtgrupp	Inimesed, kes planeerivad oma edaspidist tööd siduda abivajadusega lapse tugiisikuna, abiõpetajana lasteaias või koolis.	
Õppekava rakendamine, õppekeskkonna kirjeldus	Õpe toimub auditoorse, praktilise töö ja iseseisva töö õppena tunniplaani alusel päevaõppena ja loengute, seminaride ja praktiliste tööde ning iseseisva töö vormis. Õppetöö toimub rühmatöök ja ühistegevuseks kohandatavas õppekeskkonnas, kus on olemas esitlustehnika ning võimalused puhkamiseks ja einestamiseks. Praktika toimub asutuses, kus viibivad abivajadusega kuni 17-aastased lapsed. Vajadusel toimub õpe veebikeskkonnas <i>Zoom</i> .	

Õppekava eesmärk	<p>Koolituse eesmärgiks on anda teadmisi tööks abivajadusega lapsega ja oskused töötamiseks abivajadusega lapse tugiisikuna, puudega lapse (k.a. suure hooldusvajadusega lapse) lapsehoidjana või abiõpetajana keskkonnas, kus viibivad abivajadusega lapsed.</p> <p>Õpetusega taotletakse, et õppur kinnistab koolitusel saadavaid teadmisi juhendatud praktikaga keskkonnas, kus viibivad ka abivajadusega lapsed.</p>
Nõuded õpingute alustamiseks	Täisealine isik.

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpiväljundite saavutamise eeldused:

Koolitusel osalejale on kohustuslik osalusmäär kontaktõppest vähemalt 75% - seda kinnitab koolituse osavõtuleht.

Koolitusel osalejale on kohustuslik osalusmäär esmaabi kontaktõppest täies mahus (16 tundi, sh 8 tundi teooriat ja 8 tundi praktilist esmaabi) – seda kinnitab osavõtuleht.

Koolitusel osalejale on kohustuslik osalusmäär juhendatud praktikast etteantud mahus (80 ak tundi) – seda kinnitab praktika aruande leht.

Õpiväljundite saavutamist hinnatakse:

situatsioonülesande suulise lahendamisega, esmaabi andmise praktikumiga ja kirjaliku teooriatestiga.

Õpiväljundid saavutanud õppija:

- 1) sooritab esmaabi andmise praktikumi;
- 2) sooritab teooria kohta testi;
- 3) vormistab koolituse lõpus kirjalikult juhtumianalüüsi.

Hindamismeetodid:

kirjalik teooria test (valikvastustega)

Hindamiskriteerium:

"Arvestatud" tulemuse saab tingimusel, et 75% kogu testi vastustest peavad olema õiged.

vormistab kirjalikult juhtumianalüüsi

Hindamiskriteerium:

Positiivseks soorituseks on vaja koolitaja poolt etteantud juhiste põhjal vormistada juhtumianalüüs.

Juhtumianalüüsi vormistamisel tuleb analüüsida juhtumist kirjeldatud olukorda ja sellest tulenevalt planeerida tegevused

3) esmaabi praktikum

Hindamiskriteerium:

	<p>Positiivseks soorituseks loetakse, kui õppur tuleb toime esmaabi õpetaja poolt ette antud esmaabi andmise olukordade iseseisva praktilise lahendamisega</p>
--	--

Õppekava kompetentside põhine struktuur (õppe sisu).

Õppe osakaalud, õpiväljundid ja hindamismeetodid

1. Tugiisikuteenuse olemus – 8 ak tundi

- 1) Tugiisikuteenus kui sotsiaalteenus, selle kirjeldus ja kvaliteedijuhis.
- 2) Lapsehoiuteenus puudega lapsele kui sotsiaalteenus, selle kirjeldus ja kvaliteedijuhis.
- 3) Abivajav laps ja täiskasvanu ning nendega seonduvad teenused ja tegevused tugiisikuna.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 8 ak tundi;

Sh praktiline töö 2 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu mõistab tugiisikuteenuse olemust ja paigutust Eesti sotsiaalsüsteemis nii abivajava lapse kui tuge vajava täiskasvanu osas.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (6 valikvastustega väidet).

2. Abivajadusega (tervisest tuleneva erivajadusega) lapse arengu ja õppeprotsessi igakülgne toetamine – 50 ak tundi

- 1) Lapse (0-18) arengu (sh seksuaalse arengu) etapid ja arengu toetamine.
- 2) Erivajadused ja puuded ning sellest tulenevad lapse vajadused.
- 3) Suure hooldusvajadusega laps ja tema vajadused.
- 4) Arengu toetamise osas koostöö tegemine lapsevanema ja teiste lapsega seotud võrgustikuliikmetega.
- 5) Abivajadusega lapse toetamine seksuaalkäitumisega seonduvate oskuste omandamisel.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 50 ak tundi;

Sh praktiline töö 4 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu teab, kuidas toetada abivajadusega lapse arengut ja luua õppimist soodustav kasvukeskkond.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (10 valikvastustega väidet), juhtumianalüüs

3. Abivajadusega lapse sotsiaalsete oskuste arendamine – 28 ak tundi

- 1) Juhendamine suhete loomisel ja hoidmisel, arvestades lapse võimet ja oskust suhelda ning viies järjepidevalt läbi suhtlemise tõhustamise tegevusi ning vajadusel erinevate alternatiivkommunikatsiooni võimalusi kasutades.
- 2) Kohase käitumise õppimise toetamine, kujundades üldinimlikke väärtushinnanguid, toetades eneseregulatsiooni ja empaatia arengut.
- 3) Toetamine ühiselureeglite täitmisel, tutvustades ühiselureeglite väärtusi.
- 4) Juhendamine ja toetamine avalike teenuste kasutamisel.
- 5) Toetamine IKT-vahendite kasutamisel; digitaalsete seadmete ja andmetega seotud ohtude ja digivahendite turvaliseks kasutamiseks seonduva selgitamine.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 28 ak tundi;

Sh praktiline töö 4 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu kirjeldab, kuidas arendab abivajadusega lapse sotsiaalseid oskusi ja toetab last ühiselus osalemisel ning IKT vahendite kasutamisel.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (8 valikvastustega väidet); juhtumianalüüs

4. Abivajadusega lapse tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine – 21 ak tundi

- 1) Tugevate külgede ja kõrvalabi vajaduse väljaselgitamine, vajadusel keskkonna tegevusteks sobivaks kohandamine vastavalt oma pädevusele.
- 2) Tervises seisundi jälgimine, arvestades teavet tervise kohta; muutuste korral asjasse puutuva spetsialisti teavitamine.
- 3) Tervisekäitumise (sh seksuaaltervise) kujundamine; juhendamine ja motiveerimine tervislike eluviiside järgmisel; ravimite tarvitamise juhendamine vastavalt arsti poolt määratud raviplaanile.
- 4) Abivahendi vajaduse märkamise, väljaselgitamine ja kasutamine; juhendamine ja motiveerimine abivahendi kasutamisel.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 21 ak tundi;

Sh praktiline töö 2 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu analüüsib lapse abivajadust ja on kursis abivajadusega lapse tegevusvõimet suurendavate vahendite ja meetoditega.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (6 valikvastustega väidet); juhtumianalüüs

5. Abivajadusega lapse juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes – 14 ak tundi

1) Juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes (ka toimingute planeerimisel), kujundades sobiva päeva- ja nädalarütmi; plaanitud tegevuste elluviimise jälgimine ja toetamine.

2) Juhendamine enesehooldustoimingutes; lapse motiveerimine enda eest hoolitsemisel.

3) Juhendamine majapidamistöodel ning enda ümbruse korrashoiuga seotud toimingutel järgides tervishoiu-, keskkonna ning teisi ohutusnõudeid.

4) Vabaajategevustes ja kogukonnaüritustel osalemise korraldamine.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 14 ak tundi;

Sh praktiline töö 2 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu tegutseb vastavalt märgatud lapse erivajadusele, k.a õppeprotsessis ja igapäevaelu toimingutes.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (6 valikvastustega väidet); juhtumianalüüs

6. Abivajadusega lapse toetamine võimetekohasel panustamisel ühiskonda – 4 ak tundi

- 1) Toetamine koostöös teiste spetsialistide ja võrgustikuliikmetega sobivate ja võimetekohaste õppimis- või muude hõivevõimaluste leidmisel; hõives osalemise takistuste märkamine ja sellest vajalike inimeste teavitamine; koostöö tegemine õppeasutusega või muu organisatsiooniga, osaledes korralduslike küsimuste lahendamisel.
- 2) Toetamine õpi- ja/või tööharjumuste kujundamisel, jälgides ja motiveerides klienti ja andes soorituste kohta konstruktiivset tagasisidet.
- 3) Toetamine õppimisel, töötamisel ja muus hõives vajalike praktiliste oskuste (nt ajakasutus, töövõtted) õppimisel.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 4 ak tundi;

Sh praktiline töö 2 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu analüüsib abivajadusega lapse võimetekohase panustamise vajadust konkreetsetes olukorras.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (6 valikvastustega väidet); juhtumianalüüs

7. Tugiisikuteenus ja võrgustikutöö – 15 ak tundi

- 1) Võrgustikutöö põhimõtted.
- 2) Sobiva võrgustiku loomisel osalemine; võrgustikuga koostöö tegemine, vahetades võrgustikuliikmetega asjakohast teavet.
- 3) Koostöö tegemine kogukonna ja teiste spetsialistidega vastavalt vajadusele.

Õppe osakaalud:

Auditoorne töö 15 ak tundi;

Sh praktiline töö 2 ak tundi – situatsioonülesande lahendamine.

Õpiväljund: koolituse läbinu tunneb võrgustikutöö tegemise vorme.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (6 valikvastustega väidet); juhtumianalüüs

8. Kutset läbiv kompetents – 38 ak tundi

Sh esmaabi andmise alane väljaõpe 16 tundi: 8 ak tundi teooriat + 8 ak tundi praktilise esmaabi praktikum

- 1) tunneb tugiisiku kutsestandardit ja mõtestab kompetentside tegevusnäitajad;
- 2) arvestab oma töös individuaalse ja grupitöö põhimõtteid;
- 3) lähtub oma töös asutuse eesmärkidest, arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;
- 4) suhtleb lugupidavalt ja professionaalselt; kasutab konfliktijuhtimise meetodeid; suhtlemisel valib sobiva kommunikatsiooniviisi;
- 5) järgib oma töös sotsiaalala töötaja eetikakoodeksit;
- 6) hindab enda emotsionaalset võimekust valdkonnas töötada ning tegeleb oma stressi juhtimisega;
- 7) analüüsib oma töö võtteid ja nende tulemusi, sh kasutab reflekteerivaid praktikaid nii meeskonna- kui võrgustikutöös;
- 8) hoiab end kursis valdkonna arengute ja muutustega, on ennastjuhtiv elukestev õppija;
- 9) tunneb valdkonna alast seadusandlust;
- 10) vajadusel annab esmaabi.

Auditoorne töö 38 ak tundi;
Sh praktiline töö 10 ak tundi; praktilise esmaabi praktikum sellest 8 ak tundi.

Õpiväljundid: koolituse läbinu analüüsib oma üldoskusi ja erialaseid pädevusi, annab esmast abi õnnetusjuhtumi või kroonilise haiguse kriisi korral, toetades juhtumi kõiki osapooli.

Hindamismeetodid: kirjalik teadmiste test (3 valikvastustega väidet), juhtumianalüüs

Õppemeetodid	Loeng, seminar, praktikum, rühmatöö, situatsioonülesannete lahendamine, teadmiste testide sooritamine ja mõtestamine, videote vaatamine ja arutelu nähtu põhjal, jooksev eneserefleksioon, küsimused-vastused.
Iseseisev töö	Lektorite poolt antud soovitusliku kirjanduse läbitöötamine ja koduülesannete täitmine, loengumaterjalide läbitöötamine. Loenguteks ettevalmistumine (õigusaktid, isiksustestide tulemuste mõtestamine, situatsioonülesannete lahendamine). Juhtumianalüüsi vormistamine, praktikaaruande täitmine.

<p>Õppematerjalide loend</p>	<p>Lektorite poolt koostatud detailne konspekt ja kohustuslik lugemisvara:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist, tase 4 kutsestandard. · Sotsiaalhoolekande seadus. · Koolieelse lasteasutuse seadus. · Põhikooli ja gümnaasiumi seadus. · Lastekaitse seadus. · Kivi, L.; Sarapuu, H. Laps ja lasteaed. Lasteaiaõpetaja käsiraamat. Tartu. 2005. · Tark Vanem https://tarkvanem.ee/. · Varajase Kaasamise Keskus https://www.vkkeskus.ee/. · Sotsiaalkindlustusamet – lapsehoiuteenuse ja tugiisikuteenuse kirjeldused · Minu eriline laps – vastuseid küsimustele. https://www.kliinikum.ee/wpcontent/uploads/2019/12/minu_eriline_laps.pdf · Teekond erilise lapse kõrval. https://www.epikoda.ee/wpcontent/uploads/2017/01/Teekond-erilise-lapse-korval.pdf · Sotsiaalkindlustusamet.ee · Sotsiaalministeerium – sm.ee · Eesti tugiisikuteenuse kvaliteedijuhis: https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/sites/default/files/content-editors/Sotsiaalteenused/Kvaliteet/tugiisiku_teenuse_kvaliteedijuhis.pdf · Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, 2009, https://oppekava.ee/wp-content/uploads/2015/07/Oppevaldkonnad_Alusharidus.pdf. · Tervise Arengu Instituut www.tai.ee · Eesti Puuetega Inimeste Koda www.epikoda.ee
<p>Õppekava läbimisel väljastatav dokument</p>	<p>Tunnistus, kui õpiväljundite saavutamise eeldused ja õpingute lõpetamise nõuded on täidetud (õpiväljundite hindamine on läbitud positiivsetele tulemustele).</p> <p>Tõend, kui õpingute lõpetamise nõuded on täitmata, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontaktundide arvule.</p>

<p>Koolitaja kompetentsust tagav kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus.</p>	<p>Lektorid omavad kõrgemat erialast või pedagoogilist haridust ja on aktiivselt tegutsenud õpetatavas valdkonnas või omavad vastavasisulist õpetamiskogemust, mida nad on võimelised tõendama.</p> <p>https://www.kukeraadsikkoolitused.com/koolitajad.html</p>
--	--